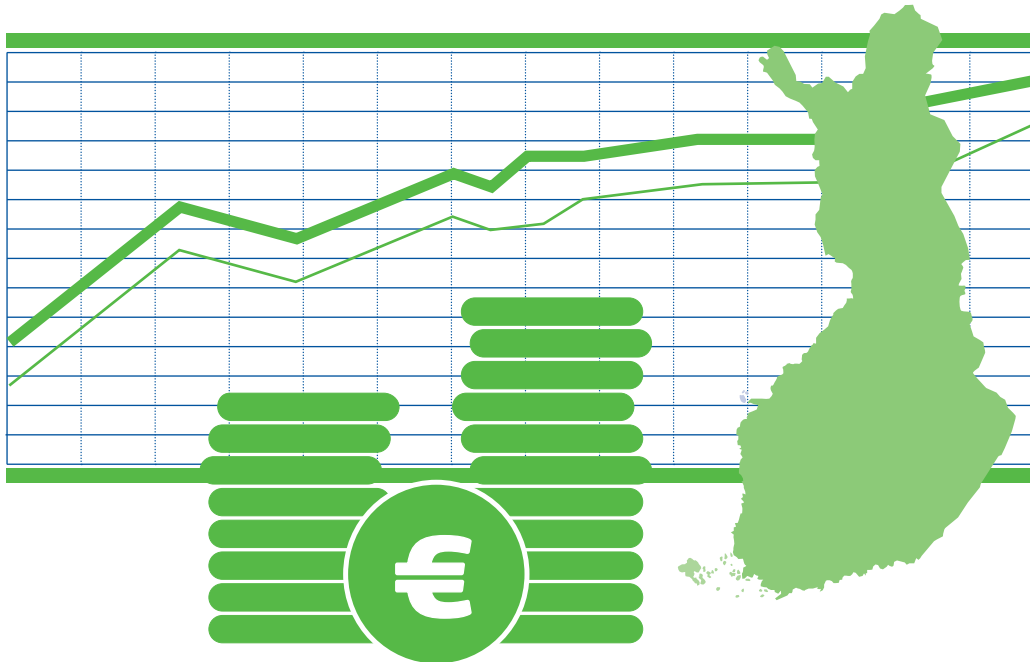

Palkkatilasto

Tuntipalkkatilasto 4. neljännekseltä 2017

Tuntipalkkatilasto 4. neljännekseltä 2017

Palkat ja palkitseminen ovat yritysten keskeisiä välineitä johtamisessa ja henkilöstön kannustamisessa. Palkat ja muut työvoimakustannukset vaikuttavat merkittävästi yritysten kilpailuasemaan ja edellytyksiin tarjota työtä.

Palkkoihin liittyvät kysymykset ovat jatkuvasti ajankohtaisia niin yksittäisissä yrityksissä kuin yhteiskunnallisessa keskustelussakin. Sen vuoksi tarve ajankohtaiselle ja luotettavalle tiedolle palkoista on suuri.

Palkkatilastot kertovat, millaisia palkkoja eri aloilla, eri tehtävissä ja eri henkilöstöryhmissä käytännössä on maksettu. Samoin tilastoista nähdään, miten palkat ovat kehittyneet eri vuosina.

Tuntipalkkatilasto 4. neljännekseltä 2017 antaa kattavan yleiskuvan työntekijöiden palkoista ja niiden kehityksestä EK:n jäsenyrityksissä, joissa työskentelee suurin osa Suomen yksityisen sektorin palkansaajista. Tuntipalkkatilastoon kuuluvat teollisuuden ja rakentamisen työntekijät sekä eräiden kuljetus- ja palvelualojen työntekijät.

Palkkatiedot EK:n tilastointia varten kerätään sähköisesti suoraan yritysten palkkakirjanpidosta. Palkkatilastoja käytetään ansiokehityksen sekä palkkatasojen ja -rakenteiden seuraamiseen työnantajaliitoissa ja jäsenyrityksissä. Palkkatilastoja tarvitaan myös työehtosopimusneuvotteluissa, kun arvioidaan palkankorotusten kustannusvaikutuksia eri aloilla.

EK tekee tilastoyhteistyötä eri sidosryhmien kuten Tilastokeskuksen, palkansaajajärjestöjen ja tutkimuslaitosten kanssa. EK luovuttaa keräämänsä palkkatilastoaineistot Tilastokeskukselle osaksi Suomen virallista palkkatilastoa ja EU:n palkkarakennetilastoa.

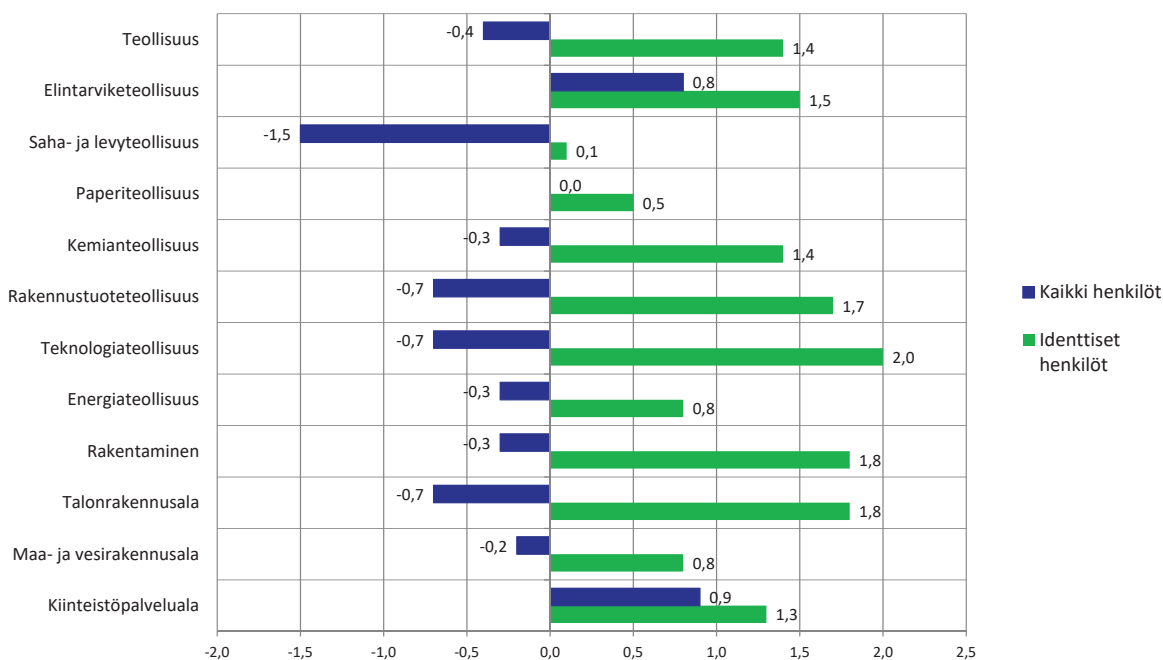
Palkkojen kehitys

Säännöllisen työajan tuntiansiot laskivat teollisuudessa keskimäärin 0,4 prosenttia ja rakentamisessa keskimäärin 0,3 prosenttia vuoden 2016 4. neljännekseltä vuoden 2017 4. neljännekselle. Tilastojaksolla ei ollut työehtosopimusten mukaisia palkankorotuksia. Keskiansion lasku johtuu pääasiassa lisääntyneistä rekrytoinneista ja henkilöstön vaihtuvuudesta yrityksissä. Identtisten henkilöiden keskiansiot nousivat selvästi.

Kaavio 1. Työntekijöiden ansiokehitys erällä EK:n aloilla

Säännöllisen työajan ansioiden muutos, 4. neljännes 2016 – 4. neljännes 2017, %

- Rakennemuutokset kuten henkilöstön vaihtuvuus saattavat johtaa negatiiviseen tilastoituuksiin ansiokehitykseen, vaikka yksilötasolla palkat nousevat.
- Identtisillä henkilöillä* urakehitys saattaa nopeuttaa keskiansioiden nousua.

Ansiokehitystä mitataan säännöllisen työajan ansiosta

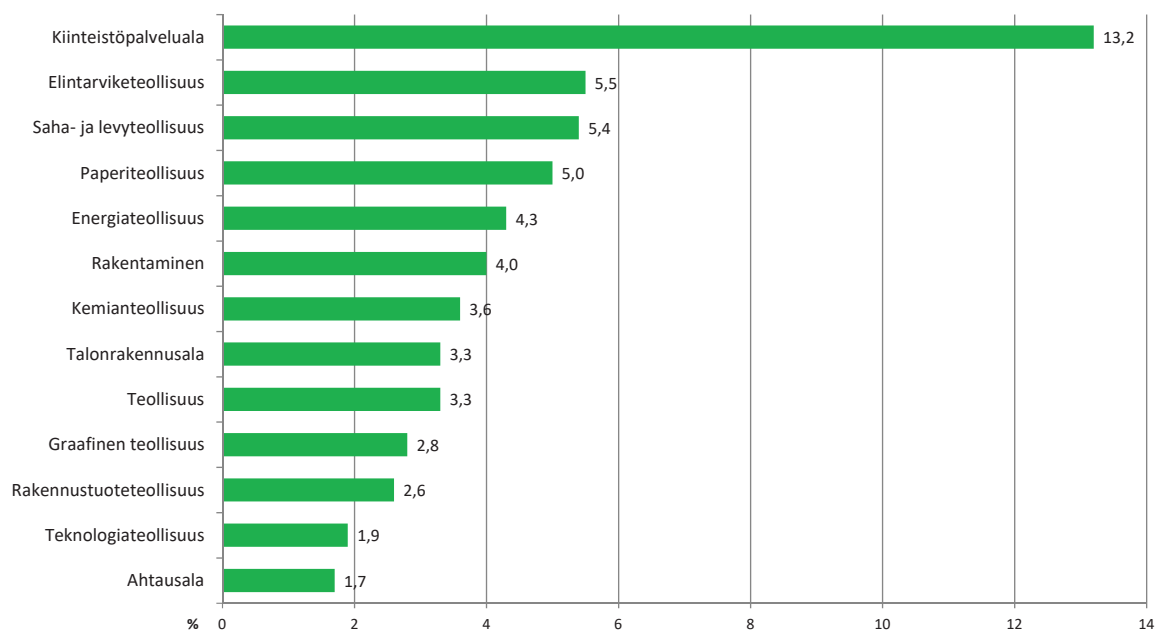
Palkansaajien ansioiden kehittymistä mitataan yleisimmin säännölliseltä työajalta maksettujen palkkojen kehityksen mukaan. Säännöllisen työajan ansioon ei lueta esimerkiksi yli- tai sunnuntaityöstä maksettuja korotuksia eikä tulospalkkioita. Tuntipalkkaisten työntekijöiden neljännesvuositilastossa seurataan lisäksi aika-, urakka- ja palkkiotyön ansioita (perusansiota) sekä tehdyn työajan ansioita (jotka sisältävät yli- ja sunnuntaityökorotukset) tehtyä työtuntia kohti laskettuna.

Tuntipalkkatilastossa eivät ole mukana oppilaat, harjoittelijat ja nuoret työntekijät.

*) Identtinen henkilö on tilastossa mukana sekä tilastojakson alussa että lopussa, esim. 4. neljänneksellä 2016 ja 4. neljänneksellä 2017.

Kaavio 2. Työntekijöiden ansiokehitys eräillä EK:n aloilla

4. neljännes 2012 – 4. neljännes 2017

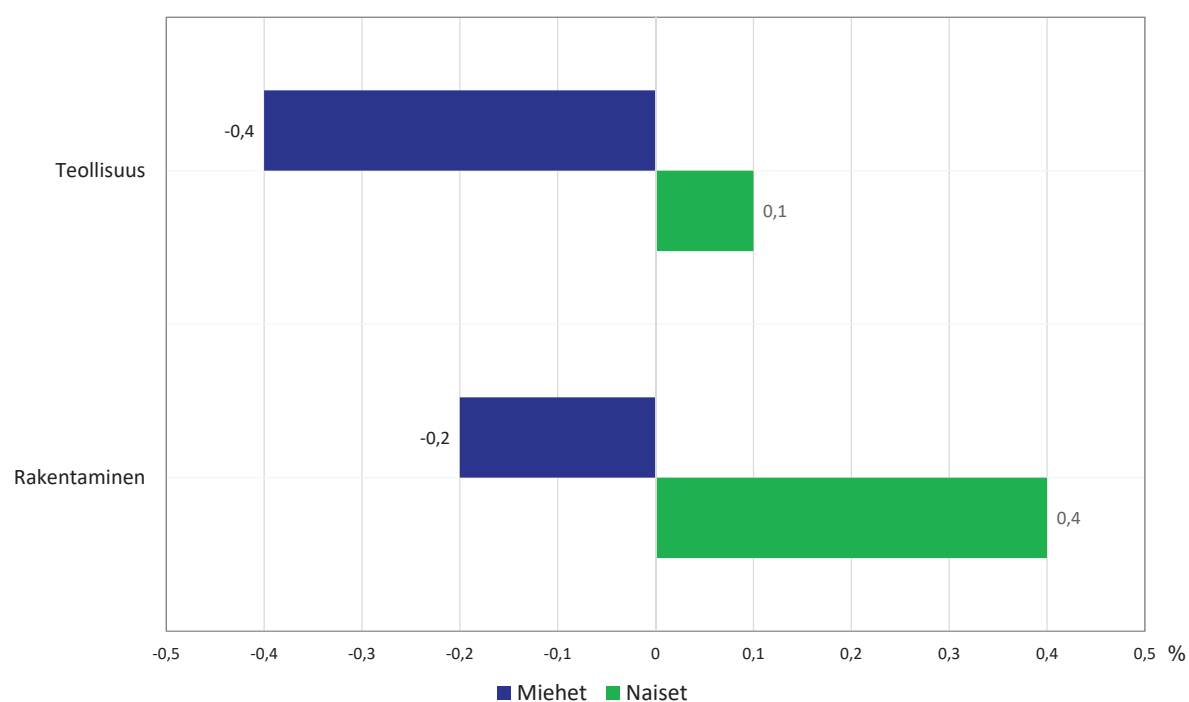

Mitkä tekijät vaikuttavat siihen, että tilastoidut keskiansiot nousevat eri vauhtia eri aloilla?

- Sopimuskorotusten suuruus voi vaihdella aloittain.
- Joillakin aloilla on pulaa osaavasta työvoimasta, joillakin ylitarjontaa. Kilpailu osaajista johtaa suurempiin palkkaliukumiin.
- Henkilöstörakenteen muutosten voimakkuus vaihtelee aloittain: esim. henkilöstön suuri vaihtuvuus yleensä hidastaa ansiokehitystä.

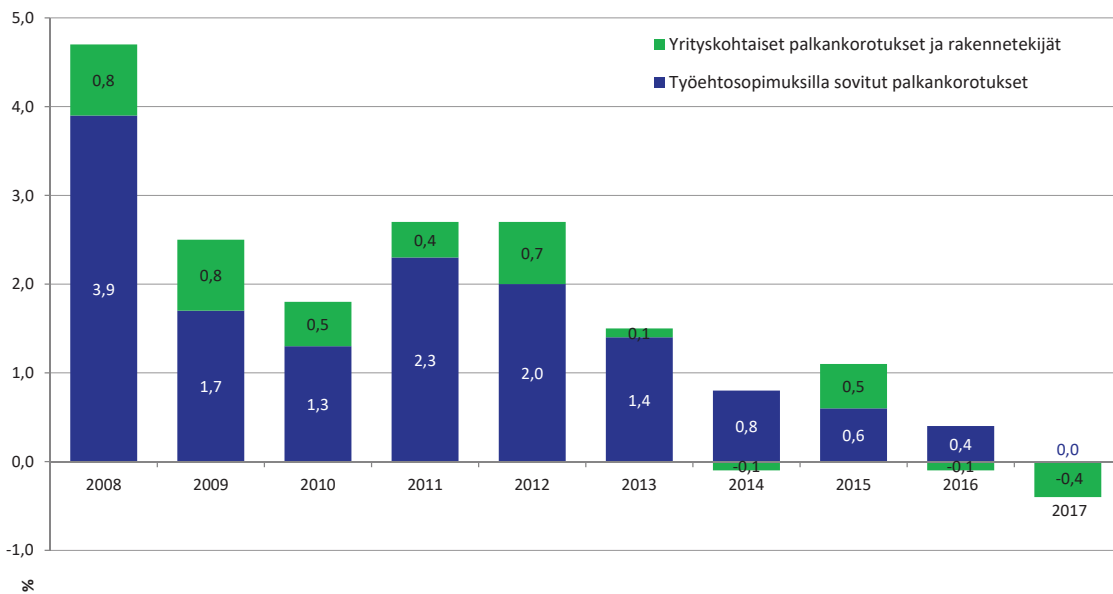
Kaavio 3. Ansiokehitys sukupuolittain

4. nelj. 2016 – 4. nelj. 2017

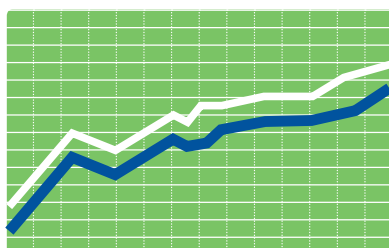
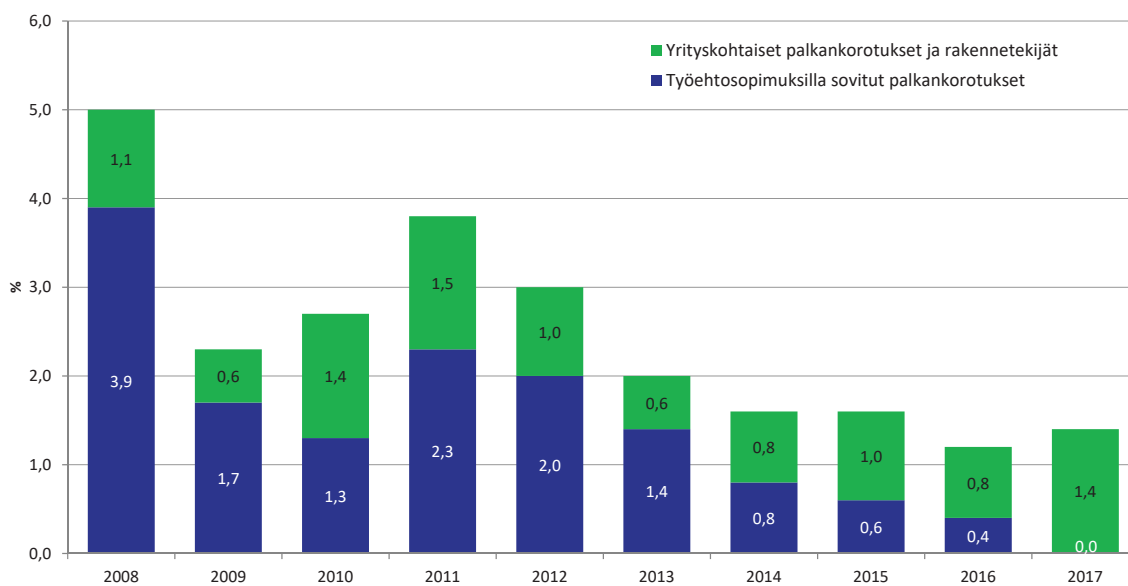
Kaavio 4. Teollisuuden työntekijöiden ansiokehitys 2008-2017

Säännöllisen työajan ansioiden muutos, 4. neljännes – 4. neljännes, %

Kaavio 5. Teollisuuden työntekijöiden ansiokehitys 2008-2017, identtiset henkilöt

Säännöllisen työajan ansioiden muutos, 4. neljännes – 4. neljännes, %

Ansiokehitys koostuu työehtosopimuksissa sovitusta palkankorotuksista ja niin sanotusta palkkaliukumasta. **Palkkaliukuma** eli sopimuskorotuksen ylittävä ansiokehitys koostuu rakennemuutosten vaikutuksista ja yrityskohtaisista palkankorotuksista.

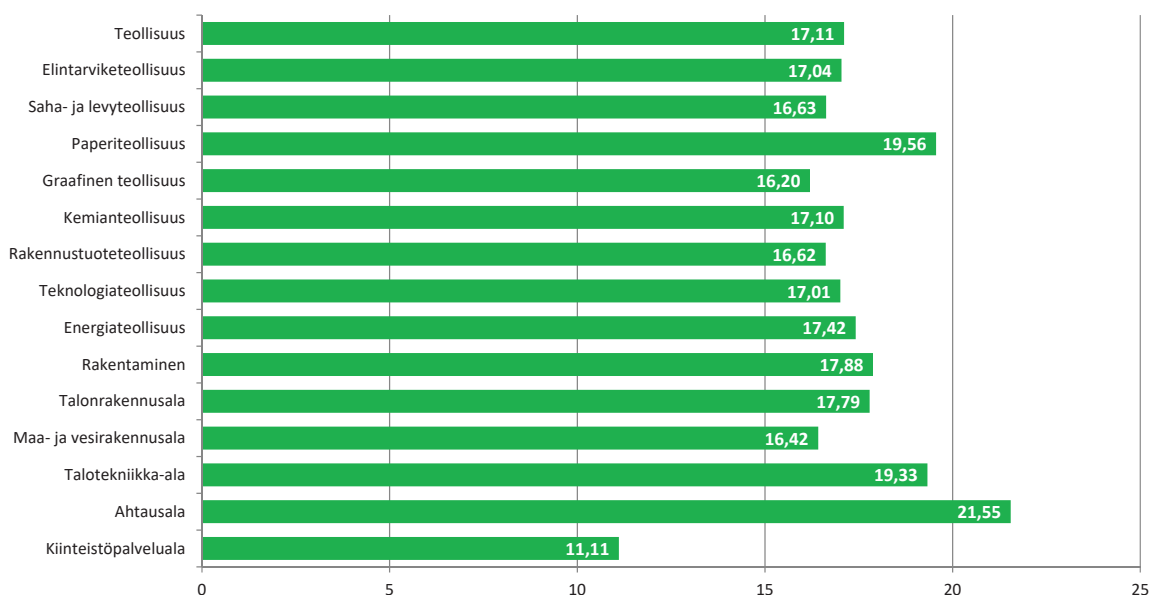
Palkkojen taso ja rakenne

Säännöllisen työajan keskiansio oli teollisuuden työntekijöillä 17,11 euroa tunnissa ja rakentamisen työntekijöillä 17,88 euroa tunnissa 4. neljänneksellä 2017. Tarkemmat alakohtaiset palkkatilastot löytyvät tämän julkaisun liitetaulukosta.

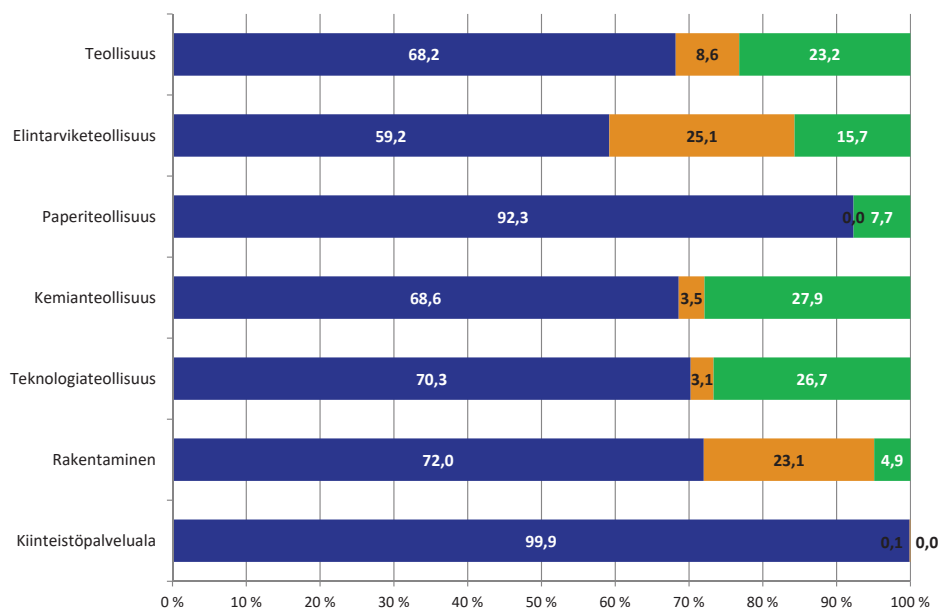
Kaavio 6. Työntekijöiden keskiansioita erällä EK:n sopimusaloilla

Säännöllisen työajan tuntiansio 4. neljänneksellä 2017, euroa/tunti

Kaavio 7. Aika-, urakka- ja palkkiotyön osuudet koko työajasta erällä EK:n aloilla

4. neljännes 2017

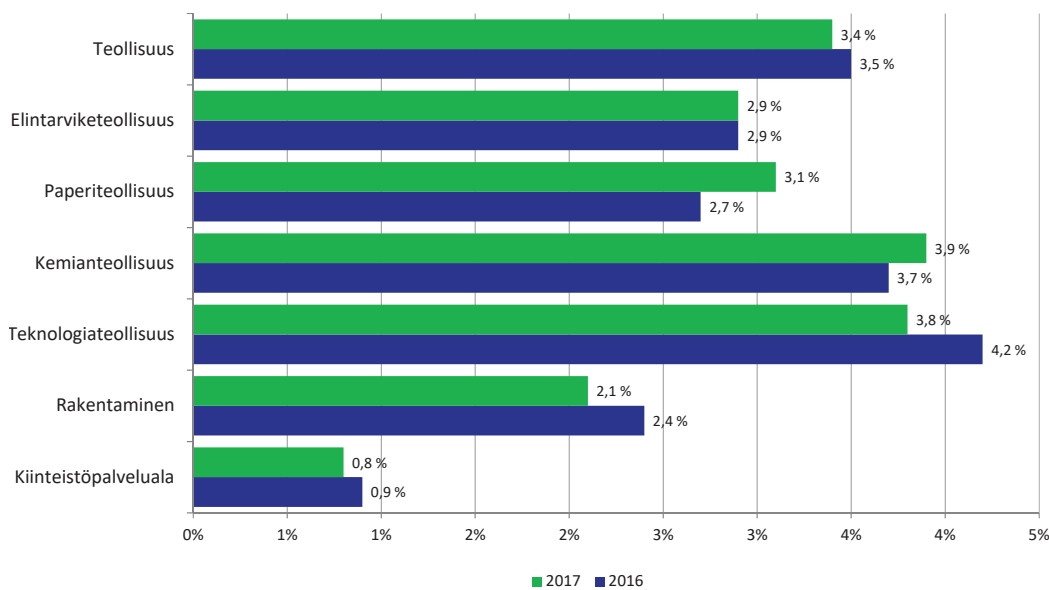
- **Aikatyössä** palkka on aikayksikköä kohden kiinteä ja etukäteen määrätty eikä se ole välittömästi riippuvainen työsuorituksesta.
- **Urakkatyössä** ansio on kokonaan (suora urakka) tai osittain (osurakka) riippuvainen työn määrästä.
- **Palkkiotyössä** työntekijän ansio riippuu joko kokonaan tai osittain työn tuloksesta tai laadusta.

Taulukko 1. Työntekijöiden ansiohajonta eräillä aloilla

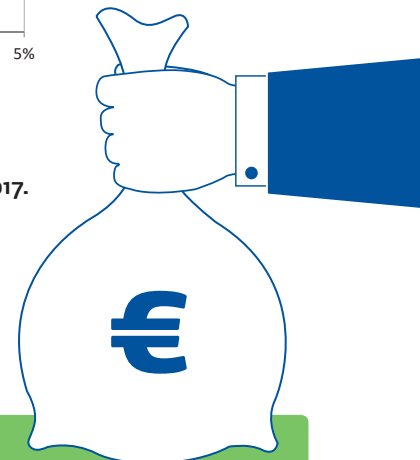
Säännöllisen työajan ansio, €/tunti

	Alin desiili	Mediaani	Ylin desiili
Elintarviketeollisuus	12,47	16,53	21,63
Saha- ja levyteollisuus	13,27	16,76	19,47
Paperiteollisuus	17,12	19,68	21,82
Graafinen teollisuus	12,54	15,48	20,53
Kemianteollisuus	13,04	16,53	21,87
Rakennustuoteteollisuus	12,90	16,19	20,61
Teknolgiateollisuus	13,54	16,77	20,94
Energiateollisuus	14,36	17,31	20,34
Talonrakennusala	13,00	16,94	22,94
Maa- ja vesirakennusala	13,50	15,92	20,22
Talotekniikka-ala	15,09	18,30	24,46
Ahtausala	18,55	21,26	24,27
Kiinteistöpalveluala	10,33	10,80	12,01

Kaavio 8. Tulospalkkioiden osuus työntekijöiden kokonaisansioista eräillä aloilla vuosina 2016 ja 2017

- Teollisuuden työntekijöistä reilulle kolmannekselle maksettiin tulospalkkioita vuonna 2017.
- Keskimääräinen tulospalkkio niitä saaneilla oli teollisuuden työntekijöillä noin kolme ja puoli prosenttia kokonaisansioista.
- Vuonna 2017 maksetut tulospalkkiot perustuvat pääosin vuoden 2016 tulokseen.

Tulospalkkioita

ovat yrityksen tulospalkkausjärjestelmään perustuvat toiminnan tuloksellisuudesta riippuvat palkkiot, jotka maksetaan yleensä 1–4 kertaa vuodessa. Tulospalkkioihin luetaan myös käteiset voittopalkkiot ja voitonjako, mutta ei rahastoitavia tulos- ja voittopalkkioita.

Menetelmät ja käsitteet

Tilastointiajankohta

Tuntipalkkatiedusteluun kerätään tiedot **4. vuosineljänneksellä** maksetuista palkoista ja niitä vastaavista työtunneista.

Tietojen lähde

Tietojen lähteenä on EK:n jäsenyritysten palkkakirjanpito. Tiedot kerätään sähköisesti siten, että yritykset lähettävät tiedot EK:lle käyttäen sähköistä asiointipalvelua salatulla tiedonsiirrolla.

Tilaston kattavuus

Tuntipalkkatilaston otos sisältää lähtökohtaisesti kaikki sellaiset EK:n jäsenyritykset teollisuudessa, rakentamisessa ja eräillä kuljetus- ja palvelualoilla, joilla on työntekijäasemassa olevia tuntipalkkaisia työntekijöitä. Useimmilla aloilla tiedusteluun vastaaminen on pienimmille yrityksille vapaaehtoista (kokoraja vaihtelee aloittain).

Ansiökäsitteet

Ansiokehitystä mitattaessa käytetään yleensä (myös tässä julkaisussa) **säännöllisen työajan ansiota**, joka sisältää perusansion (aika-, urakka- ja palkkiotyön ansion) lisäksi vuorotyö- ja olosuhdelisät. Tulospalkkiot ja yli- ja sunnuntaityön korotusosat eivät sisälly säännöllisen työajan ansioon.

Palkkatilaston tunnusluvut

Keskiansio/-palkka	Aritmeettinen keskiarvo palkoista (työtuntia kohti)
Alin desiili	Ansio, jonka alapuolella on 10 prosenttia palkoista
Mediaani	Ansio, jonka sekä ala- että yläpuolella on 50 prosenttia palkoista (keskimmäinen ansio)
Ylin desiili	Ansio, jonka alapuolella on 90 prosenttia palkoista

Lisätietoja:

Elinkeinoelämän keskusliitto EK

PL 30 (Eteläranta 10), 00131 Helsinki
Puhelin 09 420 20 • Faksi 09 4202 2299
www.ek.fi

Mikko Mankki

Tilastopäällikkö
Puhelin 09 4202 3327
mikko.mankki@ek.fi

Sopimusala	Työntekijöiden lukumäärät			Perusansio (aika-, urakka- ja palkkiotyön ansio)			Säännöllisen työajan ansio			Tehdyn työajan ansio		
	(kaikki, muutos, identtiset)			senttiä/ tunti								
	4 / 2016 4 / 2017	Muu- tos %	Ident- tiset (*)	4 / 2016 4 / 2017	Muu- tos %	ID %	4 / 2016 4 / 2017	Muu- tos %	ID %	4 / 2016 4 / 2017	Muu- tos %	ID %
TEOLLISUUS	89 722 92 060	2,6	76 281	1549 1540	-0,6	1,2	1717 1711	-0,4	1,4	1849 1857	0,5	2,0
Elintarviketeollisuus	10 136 10 166	0,3	8 106	1502 1508	0,4	1,6	1691 1704	0,8	1,5	1755 1781	1,5	1,8
Peruselintarviketeollisuus	3 790 3 991	5,3	2 903	1363 1361	-0,2	0,8	1593 1613	1,2	0,8	1673 1718	2,7	1,3
Lihanjalostusteollisuus	5 589 5 456	-2,4	4 544	1579 1590	0,7	1,6	1728 1738	0,6	1,7	1779 1793	0,8	2,0
Panimoteollisuus	757 719	-5,0	659	1653 1678	1,5	2,0	1932 1949	0,9	1,0	2005 2039	1,7	1,8
TeVaNaKe-teollisuus	2 025 1 812	-10,5	1 484	1294 1300	0,4	1,0	1383 1377	-0,4	0,9	1432 1415	-1,1	-0,1
Tekstiili- ja vaatetusteollisuus	1 419 1 168	-17,7	956	1303 1312	0,7	1,1	1418 1419	0,1	1,0	1478 1473	-0,4	0,0
Nahka- ja kenkäteollisuus	606 644	6,3	528	1271 1277	0,5	1,1	1293 1303	0,7	1,4	1313 1314	0,1	0,7
Saha- ja levyteollisuus	4 642 4 610	-0,7	4 020	1484 1490	0,4	2,0	1688 1663	-1,5	0,1	1794 1764	-1,6	0,1
Paperiteollisuus	10 248 10 125	-1,2	9 357	1807 1806	-0,1	0,5	1955 1956	0,0	0,5	2244 2246	0,1	0,5
Puusepänteollisuus	1 846 1 819	-1,5	1 499	1373 1374	0,1	-0,2	1488 1487	-0,1	-0,5	1508 1514	0,4	0,0
Graafinen teollisuus	2 419 2 037	-15,8	1 790	1481 1485	0,3	-0,5	1628 1620	-0,5	-1,5	1712 1711	-0,1	-1,4
Kemianteollisuus	9 127 9 466	3,7	7 929	1541 1532	-0,6	0,9	1714 1710	-0,3	1,4	1963 1973	0,5	2,2
Öljy-, kaasu- ja petrokemian teollisuus	1 510 1 508	-0,1	1 386	1697 1684	-0,8	1,3	2029 2053	1,2	3,6	2558 2576	0,7	3,5
Kemian perusteollisuus	2 364 2 440	3,2	2 088	1675 1671	-0,2	0,6	1861 1847	-0,7	0,6	2236 2267	1,4	1,8
Muovi- ja kemian tuoteteollisuus	5 253 5 518	5,0	4 455	1432 1426	-0,4	0,8	1551 1548	-0,2	0,9	1657 1666	0,6	1,9
Kumiteollisuus	971 1 040	7,1	898	1658 1696	2,3	1,9	1815 1874	3,2	3,1	1918 2007	4,6	4,5
Lasikeraaminen teollisuus	1 465 1 317	-10,1	1 191	1465 1447	-1,2	-0,8	1673 1664	-0,5	-0,8	1774 1769	-0,3	-0,5

*) Identtiset henkilöt kuuluvat tilastoon kahtena peräkkäisenä tilastointiajankohtana. Ansioiden muutos identtisillä on sarakeessa ID.

Sopimusala	Työntekijöiden lukumäärät			Perusansio (aika-, urakka- ja palkkiotyön ansio)			Säännöllisen työajan ansio			Tehdyn työajan ansio		
	(kaikki, muutos, identtiset)			senttiä/ tunti								
	4 / 2016 4 / 2017	Muu- tos %	Ident- tiset (*)	4 / 2016 4 / 2017	Muu- tos %	ID %	4 / 2016 4 / 2017	Muu- tos %	ID %	4 / 2016 4 / 2017	Muu- tos %	ID %
Rakennustuoteteollisuus	4 031			1574			1674			1749		
	4 361	8,2	3 500	1565	-0,6	1,3	1662	-0,7	1,7	1756	0,4	2,8
Rakennusaineteollisuus	1 197			1619			1828			1945		
	1 164	-2,8	1 036	1606	-0,8	-0,2	1811	-0,9	0,1	1961	0,8	1,5
Tiiliteollisuus	96			1449			1570			1627		
	91	-5,2	74	1457	0,6	0,2	1533	-2,4	-2,6	1615	-0,7	-0,4
Muu rakennusaineteollisuus	765			1691			1889			1991		
	721	-5,8	652	1670	-1,2	-0,6	1868	-1,1	-0,3	2001	0,5	0,8
Betoniteollisuus	2 677			1556			1609			1669		
	3 014	12,6	2 334	1550	-0,4	2,0	1608	0,0	2,5	1685	1,0	3,5
Kivenjalostusteollisuus	157			1567			1650			1680		
	183	16,6	130	1562	-0,3	-0,1	1625	-1,5	-0,4	1666	-0,8	0,0
Teknologiateollisuus	38 468			1535			1713			1822		
	40 663	5,7	32 942	1514	-1,4	1,4	1701	-0,7	2,0	1835	0,7	3,1
Muu teollisuus												
Pahvin- ja paperinjalostusala	164			1507			1580			1607		
	229	39,6	127	1484	-1,5	1,0	1556	-1,5	0,2	1583	-1,5	0,1
Veneenrakennusteollisuus	564			1548			1576			1626		
	697	23,6	499	1540	-0,5	1,2	1556	-1,3	0,6	1605	-1,3	1,0
Energiateollisuus	2 254			1681			1748			1901		
	2 428	7,7	1 822	1679	-0,1	0,8	1742	-0,3	0,8	1884	-0,8	0,9

*) Identtiset henkilöt kuuluvat tilastoon kahtena peräkkäisenä tilastointiajankohtana. Ansioiden muutos identtisillä on sarakkeessa ID.

Sopimusala	Työntekijöiden lukumäärät			Perusansio (aika-, urakka- ja palkkiotyön ansio)			Säännöllisen työajan ansio			Tehdyn työajan ansio		
	(kaikki, muutos, identtiset)			senttiä/ tunti								
	4 / 2016 4 / 2017	Muu- tos %	Ident- tiset (*)	4 / 2016 4 / 2017	Muu- tos %	ID %	4 / 2016 4 / 2017	Muu- tos %	ID %	4 / 2016 4 / 2017	Muu- tos %	ID %
RAKENTAMINEN	22 407 23 473	4,8	15 472	1779 1775	-0,2	1,8	1793 1788	-0,3	1,8	1841 1841	0,0	2,0
Talonrakennusala	8 789 9 903	12,7	5 940	1792 1779	-0,7	1,9	1792 1779	-0,7	1,8	1820 1809	-0,6	1,8
Maa- ja vesirakennusala	4 812 4 468	-7,1	2 949	1626 1622	-0,2	1,0	1646 1642	-0,2	0,8	1738 1738	0,0	0,9
Talotekniikka-ala	4 740 5 117	8,0	3 792	1911 1904	-0,4	2,2	1943 1933	-0,5	2,2	1980 1979	-0,1	2,7
Sähköasennusala	1 951 1 988	1,9	1 689	1975 1997	1,1	2,2	2014 2038	1,2	2,4	2060 2099	1,9	3,2
Putkiasennusala	2 789 3 129	12,2	2 103	1865 1842	-1,2	2,1	1891 1863	-1,5	2,0	1923 1898	-1,3	2,2
Rakennusten ja rakennelmien viimeistely	1 266 1 190	-6,0	675	1689 1661	-1,7	1,0	1690 1661	-1,7	1,0	1698 1671	-1,6	1,0
Lattianpäällystysala	238 183	-23,1	119	1995 1990	-0,3	5,0	1995 1991	-0,2	5,1	2000 1997	-0,1	5,1
Maalausala	1 028 1 007	-2,0	556	1637 1602	-2,2	-0,5	1638 1602	-2,2	-0,5	1647 1612	-2,1	-0,5
Pelti- ja teollisuuseristysala	336 390	16,1	265	1435 1451	1,2	0,6	1490 1519	2,0	0,8	1536 1594	3,7	2,6
Vedeneristys- ja tienpäällystysala	2 464 2 405	-2,4	1 851	1846 1870	1,3	2,0	1861 1887	1,4	2,1	1941 1987	2,4	3,1
Vedeneristysala	995 1 020	2,5	704	1887 1889	0,1	0,6	1896 1889	-0,3	0,1	1898 1893	-0,3	-0,2
Asfalttiala	1 469 1 385	-5,7	1 147	1817 1857	2,2	3,1	1835 1885	2,7	3,6	1971 2051	4,0	5,0
KULJETUS JA VARASTOINTI												
Ahtausala	2 101 2 101	0,0	1 874	2025 2018	-0,4	0,2	2164 2155	-0,4	0,1	2357 2388	1,3	1,6

*) Identtiset henkilöt kuuluvat tilastoon kahtena peräkkäisenä tilastointiajankohtana. Ansioiden muutos identtisillä on sarakkeessa ID.

Sopimusala	Työntekijöiden lukumäärät			Perusansio (aika-, urakka- ja palkkiotyön ansio)			Säännöllisen työajan ansio			Tehdyn työajan ansio		
	(kaikki, muutos, identtiset)			senttiä/ tunti								
	4 / 2016 4 / 2017	Muu- tos %	Ident- tiset (*)	4 / 2016 4 / 2017	Muu- tos %	ID %	4 / 2016 4 / 2017	Muu- tos %	ID %	4 / 2016 4 / 2017	Muu- tos %	ID %
PALVELUT												
Autoala	2 765 2 898	4,8	1 966	1787 1606	-10,1	1,8	1827 1631	-10,7	1,9	1847 1643	-11,1	1,8
Autonrengasala	1 131 1 121	-0,9	528	1309 1336	2,1	2,1	1324 1357	2,5	1,7	1376 1423	3,4	2,5
Tieto- ja verkostoteknologia-ala	1 781 2 541	42,7	1 406	1701 1733	1,8	2,3	1732 1761	1,7	2,3	1826 1878	2,9	4,2
Vartiointiala	5 247 4 348	-17,1	2 976	1159 1161	0,2	0,9	1307 1297	-0,7	0,6	1462 1470	0,5	1,6
Kiinteistöpalveluala	16 743 16 671	-0,4	10 928	1073 1084	1,0	1,4	1101 1111	0,9	1,3	1147 1163	1,4	1,7
Työkeskukset	98 123	25,5	82	864 978	13,2	1,9	867 979	13,0	1,9	867 985	13,6	1,9

*) Identtiset henkilöt kuuluvat tilastoon kahtena peräkkäisenä tilastointiajankohtana. Ansioiden muutos identtisillä on sarakkeessa ID.